

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:— यस पाठ्यक्रम योजनालाई तीन चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

द्वितीय चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

अन्तिम चरण:- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या x अङ्कभार	समय
प्रथम चरण							
प्रथम	सामान्यज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक (MCQs)	२० प्रश्न x २ अङ्क = ४०	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)					३० प्रश्न x २ अङ्क = ६०	
द्वितीय चरण							
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न x ५ अङ्क = ६० ४ प्रश्न x १० अङ्क = ४०	२ घण्टा १५ मिनेट

अन्तिम चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक अन्तर्वार्ता (Oral Interview)

द्रष्टव्य:-

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

प्रथम पत्र	खण्ड क		खण्ड ख														
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
प्रश्न संख्या	१०	१०	५	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	१	१	२	१
द्वितीय पत्र		खण्ड क							खण्ड ख								
एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५		
प्रश्न संख्या	६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क							६ प्रश्न x ५ अङ्क = ३० अङ्क र २ प्रश्न x १० अङ्क = २० अङ्क									

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

५. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टै छुट्टै हुनेछ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुदाँका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको मेमोरीयुक्त बिद्युतीय उपकरणहरू जस्तै: क्याल्कुलेटर मोबाइल फोन, स्मार्ट घडी लगायतका कुनै पनि बस्तुहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन।
८. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ।
९. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्क भार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ।
१०. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टै-छुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा न्युनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गरेका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
१२. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्रासाङ्क र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा न्युनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको प्रासाङ्क जोडी प्राप्त हुने कूल प्रासाङ्कको योग्यताका आधारमा बर्णानुक्रम अनुसार लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ।
१३. लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
१४. प्रथम तथा द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाको प्रासाङ्क र अन्तर्वार्ताको प्रासाङ्कको कुल अङ्कको योगका आधारमा योग्यताक्रम निर्धारण गरी माथिल्लो योगताक्रमका आधारमा अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ।
१५. यसभन्दा अगाडि लागु भएको माथी उल्लेखित सेवा समूह/उपसमूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
१६. पाठ्यक्रम लागू मिति:-- २०८१।०९।२४

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I):

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी कार्य-ज्ञान

खण्ड क (Section A)

सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)

(२० प्रश्न × २ अङ्क = ४० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness) (१० प्रश्न × २ अङ्क = २० अङ्क)
 - 1.1. नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
 - 1.2. नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
 - 1.3. लुम्बिनी प्रदेशको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
 - 1.4. नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
 - 1.5. लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
 - 1.6. जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण प्रदूषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
 - 1.7. जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
 - 1.8. नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
 - 1.9. संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
 - 1.10. क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
 - 1.11. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू
2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management) (१० प्रश्न × २ अङ्क = २० अङ्क)
 - 2.1. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
 - 2.1.1. कार्यालय: (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
 - 2.1.2. सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
 - 2.1.3. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
 - 2.1.4. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 2.1.5. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
 - 2.1.6. अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
 - 2.2. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५० तथा प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र नियमावली, २०८० मा रहेका देहायका व्यवस्थाहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.2.1. निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
- 2.2.2. कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, बिदा, विभागीय सजाय अवकाश र सुविधा
- 2.2.3. कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू
- 2.3. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.4. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.5. मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.6. सार्वजनिक बडापत्र (Public/citizen Charter) महत्त्व र आवश्यकता
- 2.7. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा नेतृत्व, निर्देशन, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नियन्त्रण सम्बन्धी जानकारी
- 2.8. मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन
- 2.9. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ (परिच्छेद २)
- 2.10. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- 2.11. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (परिच्छेद २: भ्रष्टाचारको कसुर र सजाय सम्बन्धी व्यवस्था)
- 2.12. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
- 2.13. सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रदेश नियमावली, २०७६ (लुम्बिनी प्रदेश)
- 2.14. लुम्बिनी प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली

खण्ड ख (Section B)

सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान

(Job Based-Knowledge)

(३० प्रश्न x २ अङ्क = ६० अङ्क)

3. Introduction, National Policy, Planning Strategies and Implementation status of Public Health Programme in Nepal

- 3.1. Family Planning, Safe Motherhood,
- 3.2. Control of Diarrheal Diseases (CDD), Acute Respiratory Diseases (ARI), Nutrition, National Programme on Immunization & Integrated Management of Neonatal and Childhood Illness (IMNCI)
- 3.3. Malaria, Kala-azar, Japanese Encephalitis, Filaria
- 3.4. Human Immune Deficiency Virus (HIV)/Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) and Sexually Transmitted Diseases (STD)Control
- 3.5. Tuberculosis and Leprosy Control.
- 3.6. Health Education, Information and communication

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चेन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

4. **Planning and Management**

- 4.1. Community Health Diagnosis & Health Profile
- 4.2. Micro Planning of Health Programme
- 4.3. Supervision, Monitoring and Evaluation of Health Programmes
- 4.4. Health Management Information System (HMIS) and District Health Information System (DHIS)
- 4.5. Planning and Management of Camps
- 4.6. Cold Chain Management
- 4.7. Health Training Management in different settings
- 4.8. Logistic Management

5. **Organizational Structure and Functions**

- 5.1. Ministry of Health and Population (MoHP), Department of Health Service (DoHS)
- 5.2. Provincial Organizational Structures of health services
- 5.3. District Health Office (DHO)
- 5.4. Primary Health Care Center (PHCC) and Health Post (HP)
- 5.5. Health care organizations under local Governments

6. **Community Mobilization & Local Governance**

- 6.1. Female Community Health volunteers (FCHV) and Mother's Groups
- 6.2. Primary Health Care Outreach Clinic
- 6.3. Mobilization of Local Health Leaders and Committees
- 6.4. Provincial and local level Management of Health Services

7. **Epidemiology and Disease Control**

- 7.1. Definition, Scope, Causes of Disease and Infection
- 7.2. Types and Management of Disasters
- 7.3. Management of Epidemics
- 7.4. Causes, Signs, Symptoms, Management, Prevention and Control of Gastroenteritis, Dysentery, Cholera, Typhoid Fever, Giardiasis, Malaria, Filariasis, Encephalitis, Kala-azar, Parasitic Infestation, Scabies, Chicken Pox, Influenza, Mumps, Rabies, Hepatitis, Ring Worm, Leprosy, Tuberculosis, Helmenthiasis, Pertusis, Measles, Diphtheria
- 7.5. Non- Communicable disease and mental health
- 7.6. Health sector response to covid 19 and Dengue
- 7.7. EWARS and surveillance system
- 7.8. Water quality surveillance

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

8. **Environmental Sanitation**

8.1. Water Purification, Waste Management, Food Hygiene, Sanitation of public places, Health Hazards, Sanitary Latrines, Basic Measures in Controlling Rodents, Medical Importance and Measures of Controlling Common Vectors and Insects

9. **Child Health Problems and Interventions**

9.1. Common Neo-natal Problems

9.2. Common Child Health Problems like CDD, ARI, Malaria and Malnutrition.

9.3. Nutritional Interventions, Immunizations Services

10. **General Medicine**

10.1. General History Taking, Simple Physical Examination, Systemic Examination.

10.2. Various Methods of Diagnosis, Complication and Management of Diseases in Respiratory, Digestive, Cardiovascular, Urinary, Endocrine, Musculoskeletal system, Hematology and Central Nervous System with its terminology, Etiology and clinical features

11. **First Aid and Emergency Management**

11.1. Shock, Poisoning, Injuries, Haemorrhage, External bleeding, Thermal and Chemical Burns, Fracture and Dislocation, Frost Bite, Insect bite, Animal bite, Snake bite and Drowning, Abscess and Cellulites

12. **Skin Diseases**

12.1. Impetigo, Boils, Contagious diseases, Tinea Infection, Herpes Zoster, Scabies, Eczema, Allergic Conditions and Acute drug reaction

13. **Surgery and Related Management**

13.1. Haemorrhage, Management of inflammation, Septicemia, Toxemia, Sinus, fistula, Gangrene, Wound, Tetanus, Acute Pain Abdomen, , Hernia, Anal Fissure, Piles, Acute Retention of Urine, Causes of Frequent Urination and Nocturia, Management of Rupture of Urethra, Haematuria, Phymosis, Paraphymosis, Hydrocele, Head Injury, Clinical features and management of Osteomyelitis, Local Anesthesia, Sterilization of Surgical Instruments

14. **Eye, Ear, Nose and Throat Diseases**

14.1. General Examination procedures of Eye, Ear, Nose and Throat

14.2. Sign and Symptoms and General Managements of Eye Lid complications, Red Eyes, Trachoma, Corneal ulcer, Night Blindness, Cataract, Pterygium, Iridocyclitis, Glaucoma and foreign body in the eyes

14.3. Removal of Wax and Foreign Bodies, Sign and Symptoms and Managements of Otitis Media, Otitis Externa and referral conditions of hearing problems

14.4. Deviated nasal Septum, Nasal polyps, Epistaxis and Sinusitis

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

14.5. Clinical Features, Complications and management of Acute Tonsillitis, Pharyngitis and Laryngitis

15. Oral Health and Mental Health

15.1. Dental plaques and calculus, Dental Carries, Periodontitis, Peridonal pockets and Abscess, Importance and Maintenance of Oral Hygiene

15.2. Psychosis, Neurosis and Mental Retardation

16. Reproductive Health Problems and Interventions

16.1. Male and Female reproductive System, mechanism of Menstruation, Conception, Evolution, Vaginal Discharge, Management of Per Vaginal Bleeding, Post-Menopausal Bleeding, Uterine Prolapse, Pelvic Inflammatory Diseases; causes, Sign, Symptoms and Complication of Ectopic pregnancy, Management of Engorgement of Mastitis. and Breast Abscess

16.2. Management of Normal Labor and Early Diagnosis and referral of Complicated Pregnancy, Labor, Puerperium

16.3. Safe Abortions, Permanent and Temporary Contraceptives

16.4. Adolescent sexual and reproduction health rights

17. Acts and Regulations

17.1. Health Service Act, 2053 and Health Service Regulation, 2054

17.2. Province Health Institution Establishment, Operation, Renewal and Upgradation Act, 2075

17.3. Public Health Service Act, 2075 and Public Health Service Regulation, 2077

17.4. Health Professional Council Acts and Regulations

Details of abbreviation used in this curriculum:

ARI Acute Respiratory Infection

AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome

CDR Crude Death Rate

CDD Control of Diarrheal Disease

DHO District Health Office

DPHO District Public Health Office

DoHS Department of Health Service

EPI Expanded Programme on Immunization

EWARS Early Warning and Reporting system

HIV Human Immune deficiency Virus

IMR Infant Mortality Rate

IEC Information, Education and Communication

HP Health Post

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चेन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

SHP Sub Health Post

HMIS Health management Information System

FP Family Planning

FCHV Female Community Health Volunteers

TBA Trained Birth Attendants

MoHP Ministry of Health and Population

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II):-

सेवा सम्बन्धित कार्य ज्ञान (Job Based-Knowledge)

खण्ड (Section) (A):- ५० अङ्क

1. Introduction, National Policy, Planning Strategies and Implementation status of Public Health Programme in Nepal

- 1.1. Family Planning, Safe Motherhood,
- 1.2. Control of Diarrheal Diseases (CDD), Acute Respiratory Diseases (ARI), Nutrition, National Programme on Immunization & Integrated Management of Neonatal and Childhood Illness (IMNCI)
- 1.3. Malaria, Kala-azar, Japanese Encephalitis, Filaria
- 1.4. Human Immune Deficiency Virus (HIV)/Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) and Sexually Transmitted Diseases (STD)Control
- 1.5. Tuberculosis and Leprosy Control.
- 1.6. Health Education, Information and communication

2. Planning and Management

- 2.1. Community Health Diagnosis & Health Profile
- 2.2. Micro Planning of Health Programme
- 2.3. Supervision, Monitoring and Evaluation of Health Programmes
- 2.4. Health Management Information System (HMIS) and District Health Management Information System (DHMIS)
- 2.5. Planning and Management of Camps
- 2.6. Cold Chain Management
- 2.7. Health Training Management in different settings
- 2.8. Logistic Management

3. Organizational Structure and Functions

- 3.1. Ministry of Health and Population (MoHP), Department of Health Service (DoHS)
- 3.2. Provincial Organizational Structures of health services
- 3.3. District Health Office (DHO)
- 3.4. Primary Health Care Center (PHCC) and Health Post (HP)
- 3.5. Health care organizations under local Governments

4. Community Mobilization & Local Governance

- 4.1. Female Community Health volunteers (FCHV) and Mother's Groups
- 4.2. Primary Health Care Outreach Clinic
- 4.3. Mobilization of Local Health Leaders and Committees
- 4.4. Provincial and local level Management of Health Services

5. Epidemiology and Disease Control

- 5.1. Definition, Scope, Causes of Disease and Infection
- 5.2. Types and Management of Disasters
- 5.3. Management of Epidemics

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चैन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.4. Causes, Signs, Symptoms, Management, Prevention and Control of Gastroenteritis, Dysentery, Cholera, Typhoid Fever, Giardiasis, Malaria, Filariasis, Encephalitis, Kala-azar, Parasitic Infestation, Scabies, Chicken Pox, Influenza, Mumps, Rabies, Hepatitis, Ring Worm, Leprosy, Tuberculosis, Helmenthiasis, Pertusis, Measles, Diphtheria
- 5.5. Non- Communicable disease and mental health
- 5.6. Health sector response to covid 19
- 5.7. EWARS and surveillance system and DEngue
- 5.8. Water quality surveillance

6. Environmental Sanitation

- 6.1. Water Purification, Waste Management, Food Hygiene, Sanitation of public places, Health Hazards, Sanitary Latrines, Basic Measures in Controlling Rodents, Medical Importance and Measures of Controlling Common Vectors and Insects

7. Child Health Problems and Interventions

- 7.1. Common Neo-natal Problems
- 7.2. Common Child Health Problems like CDD, ARI, Malaria and Malnutrition.
- 7.3. Nutritional Interventions, Immunizations Services

खण्ड (Section) (B):- ५० अङ्क

8. General Medicine

- 8.1. General History Taking, Simple Physical Examination, Systemic Examination.
- 8.2. Various Methods of Diagnosis, Complication and Management of Diseases in Respiratory, Digestive, Cardiovascular, Urinary, Endocrine, Musculoskeletal system, Hematology and Central Nervous System with its terminology, Etiology and clinical features

9. First Aid and Emergency Management

- 9.1. Shock, Poisoning, Injuries, Haemorrhage, External bleeding, Thermal and Chemical Burns, Fracture and Dislocation, Frost Bite, Insect bite, Animal bite, Snake bite and Drowning, Abscess and Cellulites

10. Skin Diseases

- 10.1. Impetigo, Boils, Contagious diseases, Tinea Infection, Herpes Zoster, Scabies, Eczema, Allergic Conditions and Acute drug reaction

11. Surgery and Related Management

- 11.1. Haemorrhage, Management of inflammation, Septicemia, Toxemia, Sinus, fistula, Gangrene, Wound, Tetanus, Acute Pain Abdomen, , Hernia, Anal Fissure, Piles, Acute Retention of Urine, Causes of Frequent Urination and Nocturia, Management of Rupture of Urethra, Haematuria, Phymosis, Paraphymosis, Hydrocele, Head Injury, Clinical features and management of Osteomyelitis, Local Anesthesia, Sterilization of Surgical Instruments

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इस्पेक्सन समूह, सहायक पाँचौं तह हेल्थ असिस्टेन्ट, मलेरिया सुपरभाइजर, खोप सुपरभाइजर, कोल्ड चेन सुपरभाइजर, क्षय/कुष्ठ रोग सुपरभाइजर, पोषण सुपरभाइजर, इन्टोमोलोजी सुपरभाइजर, पारासाइटोलोजी सुपरभाइजर, भेक्टर वर्न डिजिज कन्ट्रोल सुपरभाइजर, परिवार नियोजन सुपरभाइजर वा सो सरहका पदहरूको खुला, अन्तर तह तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

12. Eye, Ear, Nose and Throat Diseases

- 12.1. General Examination procedures of Eye, Ear, Nose and Throat
- 12.2. Sign and Symptoms and General Managements of Eye Lid complications, Red Eyes, Trachoma, Corneal ulcer, Night Blindness, Cataract, Pterygium, Iridocyclitis, Glaucoma and foreign body in the eyes
- 12.3. Removal of Wax and Foreign Bodies, Sign and Symptoms and Managements of Otitis Media, Otitis Externa and referral conditions of hearing problems
- 12.4. Deviated nasal Septum, Nasal polyps, Epistaxis and Sinusitis
- 12.5. Clinical Features, Complications and management of Acute Tonsillitis, Pharyngitis and Laryngitis

13. Oral Health

- 13.1. Dental plaques and calculus, Dental Carries, Periodontitis, Peridonal pockets and Abscess, Importance and Maintenance of Oral Hygiene
- 13.2. Psychosis, Neurosis and Mental Retardation

14. Reproductive Health Problems and Interventions

- 14.1. Male and Female reproductive System, mechanism of Menstruation, Conception, Evolution, Vaginal Discharge, Management of Per Vaginal Bleeding, Post-Menopausal Bleeding, Uterine Prolapse, Pelvic Inflammatory Diseases; causes, Sign, Symptoms and Complication of Ectopic pregnancy, Management of Engorgement of Mastitis. and Breast Abscess
- 14.2. Management of Normal Labor and Early Diagnosis and referral of Complicated Pregnancy, Labor, Puerperium
- 14.3. Safe Abortions, Permanent and Temporary Contraceptives
- 14.4. Adolescent sexual and reproduction health rights

15. Acts and Regulations

- 15.1. Health Service Act, 2053 and Health Service Regulation, 2054
- 15.2. Province Health Institution Establishment, Operation, Renewal and Upgradation Act, 2075
- 15.3. Public Health Service Act, 2075 and Public Health Service Regulation, 2077
- 15.4. Health Professional Council Acts and Regulations
